

Posudek oponenta diplomové práce

Veronika Polnická

Luděk Pešek a space art

Filozofická fakulta JU, Ústav věd o umění a kultuře

Studentka Veronika Polnická si za cíl své diplomové práce vytyčila souhrnné zpracování osobnosti a díla malíře a fotografa Lud'ka Peška, jenž tvořil v kontextu tzv. space artu. Úvodem je třeba se otevřeně přiznat, že osobnost Lud'ka Peška, ale i tematika space artu, mi byly celkem neznámé. Posudek je proto psán z hlediska někoho, kdo objevuje docela nové obzory českého i světového umění 2. poloviny 20. století. Na druhou stranu se nedomnívám, že by tomu bylo u většiny českých historiků umění nějak zásadně jinak. Myslím, že právě v tomto ohledu spočívá jeden z hlavních pozitivních přínosů posuzované diplomové práce.

Již z pohledu na obsah předkládané práce je zřejmé, že autorka si zvolila netypické téma, a to hlavně v tom ohledu, že Peškovo dílo přesahuje z malířství nejen ke zmíněné fotografii, ale rovněž k literatuře, případně dokumentárnímu filmu. Odvážně tak vystupuje z velmi úzce vymezených dějin umění směrem k určité poloze vizuálních i kulturně-historických studií. Mnohostranné schopnosti Peškovy tvůrčí schopnosti jsou autorkou představeny v celkem šesti samostatných kapitolách, přičemž vyprávění je postaveno chronologicky a výrazný předěl tvoří Peškova emigrace do Švýcarska v roce 1968. Jeho život a tvorba v exilu jsou jistě také důvodem, proč je doma prakticky neznámý, domnívám se však dále, že na vině je rovněž diskurz českých dějin poválečného umění, znovuustavovaný po roce 1989 a často úzce a striktně zaměřený na několik málo vybraných autorů. Polnické text je tak do určité míry rovněž zrcadlem oboru, jehož autority z nějakých důvodů určité umělecké tendence zkrátka vnímat nechťejí. Na druhou stranu je nutné uznat, že kvalita některých Peškových malířských děl je – jak lze vyčíst pouze z reprodukcí – poněkud problematická. Osobně za výtvarně i obsahově zdaleka nejzdařilejší považuji spíše Peškovy fotografie z cest, nicméně musím zopakovat, že vše znám pouze z reprodukcí v autorčině kvalifikační práci.

Z textu práce vyplývá rovněž Peškův organizační talent, bez něhož by se zjevně nemohl stát světově uznávaným a inspirativním autorem space artu v tom smyslu, jak o něm píše autorka. Právě popisovaná Peškova pozice v rámci u nás neznámého space artu je momentem, který by si jistě zasloužil další, hlubší zpracování, neboť souvislosti s jinými americkými, případně evropskými autory a jeho vliv na pozdější vývoj zpodobňování vesmírné vizuality byl zřejmě skutečně značný.

Polnické text ovšem není bezchybný, objevují se v něm záměny slov (podvědomí namísto povědomí atp.), ale také nedostatečnosti v oblasti detailního pozorování a popisu obrazu, které znemožňují řádnou interpretaci. Například v případě obrazu z let 1995 – 99 s údajným blatouchem v popředí bych si dovilil vyslovit zásadní nesouhlas s tímto botanickým určením. Zobrazená rostlina rozhodně není blatouch, ale zřejmě mnohem drobnější mochna, což by zřejmě mohlo posunout autorčinu interpretaci do jiného světla. Také v jiných případech se autorka dopouští poněkud povrchních a zobecňujících interpretací, především v oblasti poválečného politického vývoje.

Zajímavá je mimochodem skutečnost, proč jsou Peškovy malířské práce především v roudnické a hlubocké galerii.. Ve druhé jmenované autorka zřejmě získala insipraci pro napsání své práce.

Přes vyřčené minimální výtky **doporučuji** předkládanou práci k obhajobě a klasifikuji známkou **výborně**.

Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Dne 31. května 2017